

ע"פ 8091/17 - ציון ארביב נגד הוועדה המקומית לתכנון ובניה אשדוד

בבית המשפט העליון

ע"פ 8091/17

לפני: כבוד השופטת א' חיות

המערער: ציון ארביב

נ ג ד

המשיבה: הוועדה המקומית לתכנון ובניה אשדוד

ערעור על החלטת בית משפט השלום באשדוד מיום 1.10.2017 בתיק תו"ב 28154-12-15 שניתנה על ידי כב' השופט י' ליבליין

בשם המערער: בעצמו

פסק-דין

ערעור על החלטת בית משפט השלום באשדוד (השופט י' ליבליין) מיום 1.10.2017 שלא לפסול עצמו מלדון בתו"ב 28154-12-15.

1. ביום 14.12.2015 הוגש כתב אישום נגד המערער ורעייתו (להלן יחד: הנאשמים) בגין עבירות של בנייה ללא היתר. ביום 24.1.2017 הגישו הנאשמים "בקשה מוסכמת לדחיית מועד דיון הקבוע ליום 24.1.2017" ובית המשפט דחה את בקשתם בציינו כי מדובר בבקשה שלישית מטעמם לדחיית מועד הדיון וכי טרם ניתן מענה לכתב האישום. ביום 9.5.2017, במהלך דיון הוכחות שבו נחקר המערער, ציין בית המשפט "כי הצדדים מתפרצים אחד לדברי השני באופן שאינו מאפשר רישום בפרוטוקול" והורה על

עמוד 1

הפסקת הדין. הדין חודש מאוחר יותר, לבקשת באי כוח הצדדים. ביום 20.7.2017 הרשיע בית המשפט את הנאשמים בעבירות שיוחסו להם, והורה כי ישמע טיעונים לעונש ביום 24.9.2017. אלא שבאותו מועד המערער לא התייצב ובא-כוחו נימק זאת בכך שהוא "אינו חש בטוב וכי הוא בדרכו לבית החולים". בנסיבות אלה, הורה בית המשפט על דחיית הדין ליום 1.10.2017, אך הורה למערער להגיש עד ליום 28.9.2017 חוות דעת רפואית ערוכה כדין שבה יינתן הסבר מדוע לא התאפשר לו להתייצב לדין, והדגיש כי אין די בתעודה רפואית אשר קובעת ימי מחלה. ביום 29.9.2017 דחה בית המשפט בקשה מטעם המערער לפטור אותו מהתייצבות לדין נוכח מצבו הרפואי וביום 1.10.2017 הגיש המערער בקשה לדחיית מועד הדין בטענה כי תיק אחר שהוא צד לו נקבע אף הוא לדין במועד זה וכי הדין בו טרם הסתיים. בית המשפט דחה את הבקשה בקובעו כי "עיון במערכת 'נט המשפט' מעלה, כי הדין בעניינו של הנאשם 2 בבית המשפט המחוזי מרכז הסתיים זה מכבר".

2. בדיון שהתקיים ביום 1.10.2017 העיר בית המשפט לבא כוחה של המשיבה כי מתחם הענישה שהציג (קנס בסך של 20,000-40,000 ש"ח) "איננו תואם את גזר הדין שניתן על ידי בשבוע שעבר ובו דחיתי את המתחם כפי שהוצג על ידי המאשימה בנסיבות דומות ולכן אפנה את ב"כ הנאשמים לעניין זה עתה [...] מפנה לתו"ב 33808-08-15 [...] שם הוטל קנס בנסיבות דומות, בסכום של 50,000 ש"ח כאשר מתחם הענישה הוא בין 20,000 ש"ח ל-90,000 ש"ח". בשלב זה ביקש המערער (בעצמו) מבית המשפט לפסול את עצמו. המערער טען כי השתלשלות העניינים בדין ההוכחות שהתקיים ביום 9.5.2017 וכן בדין הנוכחי גורמת לו לחוש כי לבית המשפט "יש משהו אישי כנגדי ועל כן אני מבקש שבית המשפט יפסול את עצמו". המערער הוסיף וציין, כנימוק נוסף לפסילת בית המשפט, את העובדה שלפיה חויב להתייצב לדין על אף מצבו הרפואי.

3. בית המשפט דחה את בקשת הפסלות וקבע כי המערער נמנע מלהעלות את טענותיו בכל הנוגע לאירועים שהתרחשו בדין ההוכחות בהזדמנות הראשונה. בית המשפט ציין בהקשר זה כי גם לגופו של עניין אין ממש בטענות אלו, שכן דיון ההוכחות הופסק בשל התנהלות שני הצדדים. אשר להערה בעניין מתחם העונש, בית המשפט הדגיש כי זו הועלתה על מנת לאפשר לסנגורם של הנאשמים לטעון לעניין זה, וציין כי הוא נוהג באותו אופן בתיקים מסוג זה בכל עת שהמשיבה מציגה מתחם ענישה שגוי. לפיכך נקבע כי אין בנימוק זה כדי להצביע על משוא פנים, וכי סוגיית עונשם של הנאשמים תישקל בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק העונשין. בית המשפט קבע כי המערער עשה דין לעצמו בכך שלא התייצב לדין שהתקיים ביום 24.9.2017, וכי לא הוצגה על ידו חוות דעת רפואית כפי שנקבע בהחלטה מאותו היום לפיה נדחה הדין. לאחר שדחה את בקשת הפסלות קבע בית המשפט את התיק לשימוע גזר דין ליום 25.10.2017.

4. מכאן הערעור דן בו שב המערער על טענתו כי יחסו של בית המשפט כלפיו וכן הערתו במסגרת דיון הטיעונים לעונש מעידים על משוא פנים ועל כך שבית המשפט אינו אובייקטיבי. לטענת המערער, התבטאותו של בית המשפט בכל הנוגע למתחם הענישה מלמדת כי הוא "ננעל על ממצאיו, כך שניתן לראות בהליך כולו כמשחק מכור". המערער מוסיף וטוען כי בית המשפט דן בעבר בתביעה אזרחית שהוגשה נגדו ומכיוון שבית המשפט "נחשף לעברו" באותו הליך, הוא אמור לפסול את עצמו מלשבת בדין בתיק הנוכחי.

5. דין הערעור להידחות.

המערער משיג על החלטות של בית המשפט בנוגע לניהול הדיון, ובפרט על כך שחויב להתייבב לדיון שמיעת הטיעונים לעונש, ועל ההחלטה להפסיק את דיון ההוכחות ולחדשו מאוחר יותר. טענות אלה אינן מגבשות עילת פסלות. הכלל הוא כי החלטות דיוניות, כשלעצמן, אינן מקימות עילת פסלות וכלל זה יפה גם לטענת פסלות המבוססת על רצף של החלטות דיוניות (ע"פ 6174/14 פרידמן נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (3.10.2014)). הטענות שמעלה המערער אינן מגבשות עילה לחרוג מכלל זה.

6. כמו כן, יש לדחות את טענות המערער המסתמכות על הערת בית המשפט בכל הנוגע למתחם הענישה. כפי שנפסק לא אחת, רק במקרים נדירים ביותר שבהם התבטאויות בית המשפט הן בעלות אופי מובהק ונחרץ המלמד על נעילת דעתו הן יוליכו אל המסקנה כי קם חשש ממשי למשוא פנים מצידו (ראו: ע"פ 1988/94 בראון נ' מדינת ישראל, פ"ד מח(3) 608, 624-625 (1994); ע"פ 5368/03 לותם נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (26.6.2003); יגאל מרזל דיני פסלות שופט 191-189 (2006) (להלן: מרזל)). כך בכלל וכך בפרט כשמדובר בהערה המועלית בשלב הטיעונים לעונש, שבו אך טבעי כי תהיה לבית המשפט דעה כלשהי ביחס למתחם הענישה המתאים (ע"פ 4775/17 מנשיריאן נ' א' ביתן, בית המשפט המחוזי בבאר שבע, פסקה 17 (3.7.2017)). בענייננו, ייתכן כי ראוי היה לו לבית המשפט להעלות בדרך אחרת את הסתייגותו ממתחם הענישה שהציגה המשיבה בטיעוניה לעונש הראוי. ואולם אין המדובר באחד מאותם מקרים נדירים ביותר שבהם מלמדת התבטאותו כי דעתו ננעלה ומתעורר חשש ממשי למשוא פנים מצידו.

7. לבסוף, טענת המערער כי בית המשפט דן בעבר בתביעה אזרחית שהוגשה נגדו הועלתה בשלב הערעור, ומטעם זה בלבד יש לדחותה (ע"א 2872/02 יחיא נ' בנק הפועלים, סניף מעלות, פסקה 6 (15.4.2002)). בבחינת למעלה מן הצורך אציין כי דין הטענה להידחות גם לגופה. כבר נפסק כי העובדה ששופט דן בתיק אחר של אותו נאשם אינה מהווה עילת פסלות, למעט באותם המקרים שבהם קבע בית המשפט בהליך הקודם "ממצאי מהימנות ברורים או שנחשף לחומר, שבשל טיבו ועוצמתו לא יוכל להשתחרר ממנו בהליך החדש בו הוא שופט" (ע"פ 9602/16 שאער נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (19.12.2016); ע"א 576/13 סימן טוב נ' רשות מקרקעי ישראל בשם הקרן הקיימת לישראל, פסקה 5 (28.2.2013); מרזל, 262). ההליך הקודם שבו דן בית המשפט בענייננו של המערער היה הליך אזרחי ומכל מקום המערער לא פירט מהו אותו "עבר" אליו נחשף בית המשפט המצדיק לפסול אותו מלשבת בדיון.

מטעמים אלו כולם, הערעור נדחה.

ניתן היום, ג' בחשוון התשע"ח (23.10.2017).

ש ו פ ט ת